

Maatschappelijke baten historische buitenplaatsen overtreffen kosten instandhouding

Investeren in de instandhoudingskosten van buitenplaatsen loont vanuit maatschappelijk perspectief. Elke geïnvesteerde euro in een historische buitenplaats levert de samenleving circa 3,50 euro op. Maar slechts 1% van die baten komt bij de instandhouders terecht. Dat stelt dr. ir. Elisabeth Ruijgrok van Witteveen + Bos op basis van een onderzoek. De uitkomsten van haar onderzoek legitimerent volgens de Vereniging Particuliere Historische Buitenplaatsen een extra impuls van de rijksoverheid voor groene monumenten en de handhaving van de huidige fiscale aftrekmogelijkheden voor onderhoud aan rijksmonumenten.

Historische en monumentale gebouwen, hun tuinen en parken en groene rijksmonumenten trekken veel toeristen en recreanten aan. Daarnaast verhogen ze het woongenot van dorpen en steden in de omgeving. De instandhouding ervan gaat daarnaast gepaard met de nodige werkgelegenheid. Met het onderzoek van Ruijgrok zijn voor het eerst de economische en maatschappelijke baten daarvan in beeld gebracht. Haar rapport is tot stand gekomen in een samenwerkingsverband van de Vereniging Particuliere Historische Buitenplaatsen, de Federatie Particulier Grondbezit, de Nederlandse Kastelenstichting, de Federatie Particuliere Monumenteneigenaren en de Stichting Agrarisch Erfgoed.

Baten niet voor eigenaren

Ruijgrok stelt dat elke geïnvesteerde euro in een historische buitenplaats de samenleving circa 3,50 euro oplevert. Ruim 80% van die baten komt terecht bij burgers, 14% bij overheden, bijna 5% bij de omliggende (horeca)bedrijven en slechts 1% bij de instandhouders. Die instandhouders zijn vooral de particuliere eigenaren, die hun buitenplaatsen in goede staat proberen te houden, en zo nodig, op orde te brengen. Bovendien geldt voor hen een wettelijke onderhoudsplicht.

Instandhoudingskosten groen aanzienlijk hoger dan voor rood

Het rapport van Ruijgrok maakt duidelijk dat de instandhoudingskosten van monumentaal groen aanzienlijk hoger zijn dan die van monumentaal rood. Desondanks is het gelukt om een groot aantal van deze parels van het buitengebied te beschermen voor de toekomst. De historische buitenplaatsen met hun bijbehorende tuinen en parken verkeren inmiddels in een redelijke staat van onderhoud. Veelal is dit resultaat bereikt door particulier initiatief en dankzij een nauwsluitende combinatie van subsidies en fiscale aftrek.

Wijzigingen in het erfgoedbeleid

De zorgen over de continuïteit van het noodzakelijke onderhoud zijn echter weer toegenomen door de onzekerheid over de gevolgen van mogelijke wijzigingen in het erfgoedbeleid. Binnenkort geeft minister Van Engelshoven van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap daarover meer duidelijkheid. De Vaste Kamercommissie spreekt op 30 mei over het Cultuurbeleid en de extra investeringen. De initiatiefnemers voor het onderzoek vragen de resultaten die voortkomen uit het onderzoeksrapport daarbij te betrekken.

Zie voor meer informatie het rapport [Maatschappelijke baten van instandhouding van complex historische buitenplaatsen](#) op de site van de Vereniging Particuliere Historische Buitenplaatsen.

bron: Vereniging Particuliere Historische Buitenplaatsen, 22/05/18